

**Posudek diplomové práce Renaty Langové *La formazione dei verbi nella Divina
Commedia di Dante Alighieri***

Tuto italsky psanou diplomovou prací tvoří čtyři hlavní kapitoly. Po úvodu následuje 1. kap. (ss. 8-33) věnovaná životu Danta Alighieriho v historickém kontextu; 2. kap. (ss.34-48) pojednává o tzv. questione della lingua ve 14. století; 3. kap. (ss. 48-54) se zabývá vztahem Dante a jazyk; 4. kap. (ss. 54-91) zkoumá tvoření sloves v Božské komedii. Následuje stručný závěr (s.91), česky psané résumé (ss. 92-94), přílohy s tabulkami kvantitativně podchycujícími jednotlivé afixy a derivovaná slovesa podle jejich typů (ss.96-100); rukopis uzavírá dostatečně obsáhlý soupis použitých a konzultovaných odborných prací (ss.101-102).

Z uvedeného obsahu práce je na první pohled zřejmé, že je tu značná disproporce mezi úvodními kapitolami (ss.6-54) a vlastním tématem práce, tj. tvořením sloves v Božské komedii (ss.54-100). Je to vcelku pochopitelné vzhledem k tomu, že jde o téma poměrně úzce vymezené. Domnívám se však, že tato nevyváženost by byla přijatelná, kdyby se úvodní část více držela zadání práce, které je lingvistické, a čerpala spíše z oblasti lexikologie. Nevidím totiž žádnou souvislost mezi tvořením sloves v Božské komedii a např. latinsky psanými Dantovy díly nebo filozofickým pojetím šlechtnosti zpracovaným na pěti stránkách apod.

Na okraj bych chtěla poznamenat, že podle mého názoru titul práce nevystihuje přesně její obsah. Má-li pojednávat o tvoření (tj. procesu vzniku) sloves v Božské komedii, měla by se zabývat jen slovesy, které Dante v Božské komedii vytvořil, a nikoli všemi derivovanými slovesy, tedy i Dantem přejatými, které se vyskytují v tomto díle. Sama diplomantka připouští, že by to bylo obtížné (s.54). Přesnější by tedy bylo hovořit o „formách“ nebo „struktuře“ sloves v Božské komedii než o jejich tvoření v tomto eposu.

V práci je řada nepřesných nebo i nesprávných formulací, možná někdy nevhodně vytržených z pramenů, z nichž autorka čerpala, jako např.

s. 36: „Il fiorentino, oggetto di questa descrizione è il fiorentino che arriva al terzo quarto del Trecento“ – předmětem popisu snad má být jazyk Božské komedie?

s.37: nejasný je smysl poznámky 51

s.39: nepřesně je uveden zákon Toblerův-Mussafiův a na téže straně nejde u členu 'l o enklizi, nýbrž aferezi; ve dvojici *gliele* stojí zájmeno v dativu před zájmenem akuzativním

s.59: Verbi prefissati con s- (...) – domnívám se, že citovaná slovesa příliš neodpovídají uvedené charakteristice

s. 62 aj.: u několika sloves autorka uvádí, že byla doložena až mnoho let po napsání Božské komedie (*ondeggiare* – r.1353, *disgroppare* - r.1483, *sgagliardare* – r.1818 aj.); z výkladu mi není jasné, zda všechna ostatní slovesa byla doložena už v době Dantově, dále co je míněno termínem „doloženo“

ss.59-89: chybí mi vysvětlení, podle jakého kritéria autorka vybírá slovesa, u nichž dokládá jejich výskyt příslušným úryvkem z Božské komedie?

s.63: výklad významu slovesa *torreggiare* je značně nejasný, měl by být alespoň ilustrován citací z Božské komedie

s.75: prefix *ad-* nezpůsobuje zdvojení následující souhlásky: ta se nemění, ke zdvojení dochází asimilací prefixového *-d-*

s.89: *rinfamarsi* není sloveso tranzitivní, nýbrž zvrtné

V práci postrádám vysvětlení zkratky CV a rovněž by měla autorka uvést, která slovesa jsou označována kroužkem (vzhlepte k tomu, že toto značení není obecně užíváno, objevuje se teprve v posledních letech v některých moderních lexikologických studiích).

Za politováníhodný omyl, který znehodnocuje jinak záslužnou práci, pokládám diplomantčino rozhodnutí napsat práci italsky. V rukopise se vyskytují – kromě mnoha překlepů - desítky elementárních chyb pravopisných a gramatických (*ricchiamò, succesive, catolico, imagine, inteligenza, arricchimento, galicismi, a il mondo, nel questo mondo, dei ostacoli, del occidente, i studiosi, negli letterali, nei avverbi, nei aggettivi* atd.), závažné jsou chyby v užívání členu, dále např. nesprávné užívání konjunktivu místo indikativu v hlavních větách a hrubé porušování zásad slovosledu (přímý předmět před podmětem, vsouvání různých větných členů mezi pomocné sloveso a participium aj.). Tato úroveň znalostí italské gramatiky je neomluvitelná a neslučuje se s požadavky kladenými na absolventy oboru italianistika.

Doporučuji proto, aby práce byla přijata k obhajobě až po jazykové úpravě.

S. Hamplová
Prof.Dr.Sylva Hamplová, CSc,

oponentka

Praha, 14.9.2006